

Varen naar het museum

Toen ruim vier jaar geleden bekend werd dat het Buitenmuseum van het Zuiderzeemuseum vermoedelijk 300.000 bezoekers of meer per seizoen zou trekken, ontstond er lichte paniek in Enkhuizen. Op grond van metingen bleek dat ruim 70% van alle toeristen in Enkhuizen per auto arriveert. Na openstelling van het Buitenmuseum zou dit een toename van 600 à 900 auto's per dag betekenen. Behalve verstopping van de binnenstad zou dit ook grote last veroorzaken voor de niet tot de Enkhuizer middenstand behorende inwoners van deze stad. Na lange politieke verwikkelingen werd het bootmodel als minst schadelijke oplossing voor de ontsluiting van het Buitenmuseum geaccepteerd.

Aanvankelijk haalde een ieder in Enkhuizen opgelucht adem; de auto's waren uit de stad en de boten waren nog niet gebouwd. Toen echter bleek dat de ontsluiting per boot serieus bedoeld was, kwamen opnieuw de bezwaren naar voren. Waar moest het parkeerterrein komen, op locatie A (op het gemeentelijk industrieterrein), op locatie A alternatief (bij de sluizen in de dijk Enkhuizen-Lelystad), op locatie B1 en B2 (bij de woningen van het sluispersoneel) of op locatie C (achter de spoorhaven).

De eerste locatie had het bezwaar dat alle auto's naar het parkeerterrein van het Buitenmuseum het gewone vrachtvervoer naar en van het industrieterrein zouden kunnen hinderen. De tweede locatie lag te dicht bij de sluis, wat hinder zou kunnen veroorzaken voor het normaal bedienen van sluis en brug. Het gedrag van veel watersporters in en voor sluizen is 's zomers dermate amusant dat dit een nieuwe vorm van bermtoerisme het zogenaamde sluisstoerisme heeft doen ontstaan. De derde locatie lag te dicht bij de woningen van het sluispersoneel en bij de industriële vestiging van Draka/Polva. De laatste locatie lag te ver van de veerpont naar het museum, zodat de loopafstanden voor de bezoekers te groot zouden worden. Hierdoor zou sluipverkeer naar andere parkeerplaatsen bij het station NS te Enkhuizen kunnen ontstaan.

Niet alleen van de landzijde regende het bezwaren, van de waterzijde greep ook vrijwel iedere gebruiker van het Krabbersgat en de havens van Enkhuizen zijn kans om het recht om nee te zeggen tegen het vaarmodel in praktijk te brengen.

Nadat alle bezwaren uitvoerig waren onderzocht, gewogen en becommentarieerd verleende het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland een verklaring van geen bezwaar aan de voorstellen van het gemeentebestuur van Enkhuizen.

Nadat al eerder een viertal veerponten van het nieuwe type museum ferry 2040 waren besteld werden na de uitspraak van Gedeputeerde Staten met spoed aannemers uitgenodigd in te schrijven op de door de Hoofd Ir Directeur van de Provinciale Waterstaat in Noord-Holland gemaakte bestekken en tekeningen voor de aanleg van een parkeerterrein op locatie A alternatief en de bouw van een drietal steigers:

bij de sluizen in de dijk Enkhuizen-Lelystad, in de spoorhaven en in de werkhaven bij het Buitenmuseum.

Alle aannemers werden geconfronteerd met boetebepalingen bij het niet tijdig opleveren van de werkzaamheden, zodat met een gerust geweten H.M. Koningin Beatrix uitgenodigd kon worden om de officiële opening van het Buitenmuseum te verrichten op vrijdag 6 mei 1983. Drieënvijftig jaar na de opening van de Zuiderzee Visscherij Tentoonstelling kan thans de tijdelijke expositie uit 1930 omgezet worden in een definitief Zuiderzeemuseum anno 1983. Het openluchtmuseum in het park van 1930 is omgezet in een Buitenmuseum achter de zeemuur.

De tentoonstelling in een overdekte ruimte anno 1930 is veranderd in het Binnenmuseum aan de Wierdijk.

De vlootshow anno 1930 op het Krabbersgat is een vaartochtje in museumPonten langs de stad Enkhuizen geworden.

De ontwikkeling van idee naar realiteit kan in de culturele sector een lange tijd vergen en veel geld kosten. Wanneer in dit proces drie generaties in staat zijn ideeën redelijk ongeschonden te concretiseren, dan moet dit pleiten voor de inhoud van het idee.

Het varen naar het museum is daarbij een wezenlijk onderdeel van het bezoek aan het op het water georiënteerde Zuiderzeemuseum, gelegen aan het open IJsselmeer. Het vaarmodel wordt juridisch beheerd door een stichting, bestuurd door drie Vrienden van het Zuiderzeemuseum.

Dr C. Boschma, directeur van het Fries Museum te Leeuwarden is voorzitter, Mr D. J. Krajenbrink, burgemeester van Enkhuizen is secretaris en J.M.L. van Leerdam, ondernemer te Medemblik is penningmeester.

Voorlopig is het parkeerterrein om niet in gebruik gegeven door Rijkswaterstaat en de Gemeente Enkhuizen voor de periode van één seizoen. Het ontvangstgebouw is een gehuurde tent; ook de horeca-activiteiten bij het parkeerterrein vinden plaats in een tent.

De steigers zijn tamelijk zwaar uitgevoerd en de

boten zijn zodanig gebouwd dat zij tientallen jaren, gevaren door meer dan één bemanning per dag, bruikbaar zijn.

De schepen bestaan uit een overdekt gedeelte, en een open, eventueel met een tentzeil af te dekken gedeelte. Het blijkt dat de vaartuigen zeer goed te manoeuvreren zijn. De bemanning bestaat uit twee personen. Een gediplomeerd schipper en een matroos.

De bemanning van de museumPonten is op arbeidscontract in dienst van het museum. Deze, in de museumwereld ongebruikelijke ontsluiting van een museale instelling, ontlast de stad Enkhuizen van overtollig autoverkeer, het biedt de bezoeker een extra attractie en het onderstreept het maritieme aspect van het Zuiderzeemuseum, gelegen in de eertijds 'zeer vermaarde Zee en Koopstad Enkhuysen'.